

НАРЕДБА № 8 ОТ 5 НОЕМВРИ 2020 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИЯ, ДЕЗИНСЕКЦИЯ, ДЕРАТИЗАЦИЯ И ДЕВАСТАЦИЯ ПРИ ОГРАНИЧАВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО ЖИВОТНИТЕ

Издадена от министъра на земеделието, храните и горите

Обн. ДВ. бр.97 от 13 Ноември 2020г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят:

1. условията и редът за извършване на дезинфекции, дезинсекции, дератизации и девастации (ДДДД) при ограничаване и ликвидиране на огнища на заразни болести по животните в обектите по чл. 129, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), на граничните инспекционни ветеринарни пунктове по чл. 185, ал. 1 от ЗВД, както и при ликвидиране на последствията от природни бедствия и производствени аварии, при които са засегнати животни, с цел предотвратяване на епизоотии и зоонози;

2. условията и редът за провеждане на курсовете за придобиване на правоспособност за извършване на дейностите по т. 1;

3. изискванията към лицата, които осъществяват ДДДД в обектите по т. 1;

4. официалният контрол върху дейностите по т. 1 и 2 във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) № 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (ОВ, L 95/1 от 07.04.2017 г.);

5. задълженията на собствениците или ползвателите на животновъдни обекти, в които се констатира огнище на заразни болести по животните;

6. извършване на принудителни (целеве или огнищни) ДДДД, насочени към елиминиране на намиращите се в обекта патогенни агенти и вредители, които са причинили дадено заболяване или се явяват негови преносители или резервоари, в случаите по чл. 2, т. 2, 3, 4 и 5 от Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДВ, бр. 7 от 2018 г.) (Наредба

№ 1 от 2018 г.), за да се осигури защита на общественото здраве, здравето на животните и за опазването на околната среда и биоразнообразието.

(2) Наредбата не се прилага за рутинните/текущите ДДДД мероприятия, извършвани в обектите по чл. 1, т. 1 от Наредба № 1 от 2018 г.

Чл. 2. (1) Дезинфекциите, дезинсекциите, дератизациите и девастиациите са мерки, които целят унищожаване или намаляване числеността на патогенните микроорганизми, членестоногите, вредните гризачи и хелминтите, които могат да бъдат причинители, преносители и резервоари на заразни болести по животните до допустими норми, посочени в приложение № 1.

(2) Дезинфекциите, дезинсекциите, дератизациите и девастиациите при ограничаване и ликвидиране на огнища на заразни болести по животните могат да бъдат:

1. рутинни/текущи - насочени към обезвреждането на патогенните микроорганизми, членестоногите, вредните гризачи и хелминтите;

2. заключителни - насочени към пълното освобождаване на обекта и околната среда в района на огнището от вредителите по т. 1.

Чл. 3. (1) Собствениците или ползвателите на обекти по чл. 129, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, в които е констатирано огнище на заразна болест по животните, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отменяне на определени актове в областта на здравеопазването на животните (ОВ, L 84/1 от 31.03.2016 г.) (Регламент (ЕС) 2016/429) са длъжни да:

1. предприемат мерки за предотвратяване разпространението на болестите;

2. почистят и приведат обектите в добро санитарно състояние с ниско ниво на проникваемост на членестоноги, вредни гризачи и хелминти и да осигуряват извършването на необходимите ДДДД мероприятия за ликвидиране на огнището;

3. изпълняват плана за контрол на критичните контролни точки по отношение на патогенните микроорганизми, членестоногите, вредните гризачи и хелминтите, предписан от ръководителя на ДДДД по чл. 16, ал. 5, т. 2, който е част от плана за прилагане на спешни мерки при констатиране на заразна болест в животновъдните обекти, съгласно чл. 132, ал. 1, т. 28 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

4. организират извършването на мониторингови изследвания за контрол на дезинфекцията поне веднъж на 6 месеца след ликвидиране на огнището;

5. осигуряват достъп и оказват съдействие на компетентните органи от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

(2) Проби за мониторинговите изследвания по ал. 1, т. 4 се вземат от лица, притежаващи удостоверение за придобита квалификация за ръководител на ДДДД.

(3) Професионалните организации по ДДДД могат да разработват правила за добри практики при осъществяване на ДДДД, които да се прилагат при изпълнение на задълженията от лицата по ал. 1, а ръководителят на фирмата оператор за ДДДД услуги избира метода и изготвя плана за извършване на ДДДД мероприятия.

(4) Планът по ал. 3 следва да е съобразен с оценката и анализа на рисковете, свързани с конкретната епизоотична обстановка, и да включва методите за превенция за

избягване на по-нататъшното разпространение на заболяването.

Чл. 4. При възникване на непосредствена опасност за общественото здраве и здравето на животните, свързани с появата и разпространението на заразна болест по животните от списъка по чл. 5 и 6 от Регламент (ЕС) № 2016/429, изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните може да разпорежи извършването на целеви ДДДД в обекти по чл. 1, ал. 1, т. 1, които са непосредствено изложени на риск от заразяване.

Раздел II. Обучение и квалификация

Чл. 5. (1) Дезинфекции, дезинсекции, дератизации и девастации по чл. 1, ал. 1, т. 1 могат да извършват служители, посочени в чл. 16, ал. 1, и лицата, които притежават удостоверение за придобита квалификация за ръководител или изпълнител на ДДД, вписани в регистъра по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 1 от 2018 г. и които успешно са преминали специализираното обучение по реда на тази наредба и притежават удостоверение за придобита квалификация за извършване на дейностите по чл. 1, ал. 1, т. 1.

(2) Лице, придобило удостоверение за квалификация като ръководител на ДДДД, има право да ръководи дейностите само на една фирма на физическите и юридическите лица, които извършват ДДДД.

Чл. 6. (1) Теоретичното и практическото специализирано обучение за придобиване на правоспособност по чл. 5 се провежда от:

1. висши ветеринарномедицински училища и научни организации, които са получили положителна акредитационна оценка по тази дисциплина в съответствие със Закона за висшето образование;

2. центрове за професионално обучение, получили лицензия по чл. 42, т. 2 от Закона за професионално образование и обучение, издаващи удостоверение за придобита квалификация съгласно чл. 38, ал. 3 от същия закон.

(2) Обучаващите институции по ал. 1 осигуряват необходимите условия и провеждат теоретично и практическо обучение по програма, разработена и утвърдена от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(3) Обучението се провежда от преподаватели с образователно-квалификационна степен магистър, а изпитът - от изпитна комисия, назначена със заповед на ръководителя на обучаващата организация.

(4) Обучението е разделено в четири модула, включващи специфичните ветеринарномедицински изисквания при провеждане на дезинфекционни, дезинсекционни, дератизационни и девастационни мероприятия при ограничаване и ликвидиране на огнища на заразни болести по животните.

(5) Обучението се извършва в редовна форма с личното участие на лицата и завършва с теоретичен и практически изпит, за да се гарантира усвояването на

необходимите теоретични знания, практически умения и професионални компетентности за извършване на ДДДД по чл. 1, ал. 1, т. 1.

(6) Продължителността на обучението за ръководители на ДДДД е не по-малко от 48 учебни часа, а за изпълнители на ДДДД - не по-малко от 32 учебни часа.

Чл. 7. (1) До участие в обученията по чл. 5, ал. 1 се допускат само лица, които имат вече придобита квалификация като ръководител или изпълнител на ДДДД по реда на Наредба № 1 от 2018 г.

(2) Обучаващите институции по чл. 6, ал. 1 водят база данни на успешно завършилите специализираното обучение лица, която съдържа:

1. наименование на физическото или юридическото лице (ЕИК), което извършва ДДДД;

2. данни за лицето - ръководител на ДДДД дейностите (трите имена и номер на удостоверението за правоспособност);

3. видовете дейности, които се извършват.

Чл. 8. Обучението по програмата и полагането на изпити се заплаща от обучаващите се лица по ред, определен от обучаващата институция.

Чл. 9. Резултатите от изпита за придобиване на правоспособност за извършване на ДДДД мероприятия се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол като "издържал" или "неиздържал" изпита. Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията и се прилага към документите на курсиста.

Чл. 10. (1) Обучаващите институции по чл. 6, ал. 1 издават удостоверение за придобита квалификация на лицата, положили успешно изпитите по чл. 6, ал. 5 съгласно чл. 38, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Издадените удостоверения по ал. 1 са безсрочни.

(3) Издаването на дубликат на удостоверението за правоспособност по ал. 2 се извършва при спазването на установения ред на обучаващите институции по чл. 6, ал. 1.

(4) Дубликат се издава по молба на заинтересованото лице, в случай че документът е изгубен, унищожен или е станал негоден за ползване.

Чл. 11. (1) Контролът върху качеството на процеса на обучение се осъществява чрез вътрешен и външен мониторинг.

(2) Вътрешният мониторинг на обучението включва:

1. наблюдения от страна на ръководителя на обучаващата организация върху организацията и провеждането на професионалното обучение;

2. провеждане на анкети със завършващите обучението за получаване на обратна информация за качеството и организацията на обучението;

3. анализ на постигнатите резултати от изпитите при завършване на обучението;

4. сравнителен анализ на входящите и изходящите квалификационни умения.

(3) Външният мониторинг на обучението се осъществява от БАБХ и включва:

1. проверки на място за спазването на учебната програма, стандартните оперативни процедури и воденето на документацията за курса;
2. верификация на контрола, упражняван от страна на обучаващите организации, в т.ч. резултатите от вътрешния мониторинг по ал. 2;
3. провеждане на анкети и разговори с работодатели и заявители на обучението;
4. анализ на резултатите от професионалната реализация на преминалите професионално обучение;
5. становища на държавни институции и социални партньори.

(4) При установени качествени разлики между очакваните и получените резултати от професионалното обучение БАБХ предлага съответни корективни мерки, отнасящи се до актуализирането на съдържанието на учебната програма, усъвършенстване организацията на провеждането на курсовете или повишаване квалификацията на преподавателите.

Чл. 12. Обучаващите институции по чл. 6, ал. 1 публикуват на своята интернет страница актуална информация за:

1. реда и условията за включване на кандидатите в квалификационните курсове за изпълнители и ръководители на ДДДД, графика на тяхното провеждане, таксите за обучение;
2. съдържанието на учебната програма, по която ще се провежда обучението за изпълнители и ръководители на ДДДД, и уменията, които ще бъдат усвоени по време на курса;
3. учебни и справочни материали, свързани със спецификата на провежданото обучение.

Чл. 13. (1) Обучаващите институции по чл. 6, ал. 1 съхраняват:

1. учебните програми, по които се провежда обучението за изпълнители и ръководители на ДДДД;
2. информационни карти за преподавателите, съдържащи информация относно: личните им данни, образователно и квалификационно ниво, преминати допълнителни курсове за квалификация, вид и брой на водените квалификационни курсове, данни за контакт;
3. лични картони на курсистите с информация за: личните им данни, образователното и квалификационното им ниво, данни за контакт, регистрационен номер, под който се водят, данни за проведеното професионално обучение, в т.ч. резултати от положените изпити по реда на чл. 6, ал. 5;
4. номер и дата на издадените документи по реда на чл. 10, ал. 1;
5. документация за проведеното обучение:
 - а) дневник за провежданите квалификационни курсове - съдържа данни за присъствието на курсистите и преподадения учебен материал;
 - б) протоколи от проведените изпити за придобиване на степен на професионална квалификация;
 - в) протоколи от проведените изпити за завършен курс за професионално обучение по реда на чл. 9 със срок на съхранение пет години;

г) регистрационни книги на издадените удостоверения.

(2) Срокът за съхранение на документите, който не е посочен, е постоянен.

Чл. 14. Воденето и поддържането на документацията за проведените курсове, както и съхранението им в архив се извършват в съответствие със Закона за защита на личните данни.

Раздел III.

Изисквания към лицата, извършващи дезинфекция, дезинсекция, дератизация и девастация

Чл. 15. (1) Физическите и юридическите лица, които извършват ДДДД в обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1, са длъжни:

1. да използват биоциди, разрешени за предоставяне на пазара от министъра на здравеопазването или упълномощено от него длъжностно лице по реда на глава четвърта от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси или по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167 от 27.06.2012 г.), при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета и в информационния лист за безопасност;

2. да имат системи за самоконтрол и документиране на дейността, които подлежат на проверка от БАБХ, за да докажат, че дейностите са извършени от компетентни лица и в съответствие с разписаните стандартни оперативни процедури (СОП);

3. при възможност да прилагат принципите за интегриран подход (комбинирано използване на екологични, механични, химични и биологични методи и средства) за контрол на вредителите, като използват с предимство нехимичните методи и средства пред химичните, когато това е възможно.

(2) Прилаганите биоциди трябва да бъдат възможно най-ефективни и най-селективни по отношение на патогенните микроорганизми и вредителите и да имат минимални странични ефекти върху хората, животните, околната среда и нецелевите организми (такива, които не са обект на третирането).

Чл. 16. (1) Дезинфекцията, дезинсекцията, дератизацията и девастацията по чл. 1, ал. 1, т. 1 се изпълняват от служителите на звената към Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, БАБХ и техните структури съгласно функциите им, определени в ЗВД, или лицата по чл. 15, ал. 1, с които съответната областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) сключва договор.

(2) Мерките по ДДДД в обекта, когато се изпълняват от лицата по чл. 15, ал. 1, се осъществяват само в присъствието и под непосредствения контрол на ръководителя на ДДДД и се верифицират от комисия, определена със заповед на директора на съответната ОДБХ.

(3) Дезинфекциите, дезинсекциите, дератизациите и девастациите по чл. 1

трябва да се осъществяват при спазване изискванията на нормативните актове, регламентиращи тези дейности, в съответствие с указанията на производителите на препарати за ДДДД и при спазване на стандартните оперативни процедури за тях.

(4) Лицата по чл. 15, ал. 1 са длъжни да:

1. разполагат с недостъпни за външни лица помещения за съхранение и за подготовка на биоцидите за работа, които отговарят на изискванията за съхранение на биоцидите;

2. разполагат със санитарно-битови помещения - санитарен възел с баня и съблекалня, оборудвана по начин, който осигурява разделното съхраняване на работното от другото облекло;

3. използват изправни специализирани транспортни средства, снабдени с контейнери за транспортиране на биоцидите и оборудване за тяхното прилагане;

4. осигурят работно и защитно облекло, маски и други лични предпазни средства на извършващите ДДДД;

5. докажат, че ДДДД се извършват от компетентните лица, които изпълняват своите задължения така, както е описано в СОП.

(5) Ръководителят на ДДДД:

1. изготвя и подписва стандартните оперативни процедури, по които се провеждат ДДДД мероприятията;

2. разработва и представя на БАБХ план за провеждане на ДДДД в обекта на базата оценка и анализ на рисковете, свързани с конкретната епизоотична обстановка;

3. организира, контролира и носи отговорност за провеждането на ДДДД при ликвидиране на огнища на заразни болести по животните и зоонози;

4. проверява изправността на техниката, концентрациите на разтворите, експозицията, безопасността на персонала и обектите и инструктира изпълнителите преди започване на работа;

5. ръководи и упражнява оперативен контрол върху ефективността и качеството на извършените ДДДД;

6. извършва мониторинговите изследвания по чл. 3, ал. 1, т. 4;

7. след приключване на работа съставя протокол по образец съгласно приложение № 2 в два еднообразни екземпляра - по един за съставителя и заявителя;

8. организира и контролира правилното третиране на отпадъците и опаковките, свързани с дейността, както и обезвреждането на трупове на гризачите;

9. води на хартиен и електронен носител дневник на закупените и използвани биоциди по образец съгласно приложение № 3, който съхранява най-малко три години от последното вписване и го представя на компетентните органи при поискване;

10. своевременно информира обществеността, кмета, областния управител и съответната ОДБХ при възникване на аварийни ситуации и предприема незабавни мерки за отстраняване на причините и последствията от тях;

11. не допуска извършването на ДДДД от лица, които не притежават необходимата професионална квалификация и свидетелство за правоспособност за изпълнител, издадено по реда на тази наредба.

Чл. 17. Извършването на ДДДД в обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1 включва:

1. предварително санитарно-епидемиологично обследване с цел определяне на заселеността с патогенни микроорганизми, членестоноги, вредни гризачи и хелминти, което включва приблизително определяне на вида, локализацията и числеността им;
2. установяване и оценка на факторите, които спомагат за достъпа и разпространението на вредителите;
3. избор на методи и средства за борба с патогенни микроорганизми, членестоноги, вредни гризачи и хелминти, както и вида, концентрацията и експозицията на използваните препарати и кратността на обработките;
4. подготовка и обработка на обекта съобразно избрания метод и при спазване на инструкциите за използване на препарата и условията за безопасност при работа;
5. изготвяне на карта/схема на поставените в обекта дератизационни точки, лепливи капани, инсектицидни лампи и др.;
6. документиране на резултатите и оценка на ефективността на извършените ДДДД;
7. управление на отпадъците по безопасен начин, който изключва възможността от неблагоприятно въздействие върху хората, животните и околната среда.

Раздел IV.

Контрол върху дезинфекцията, дезинсекцията, дератизацията и девастацията

Чл. 18. Контролът върху ДДДД обхваща:

1. подготовката, осъществяването и отчитането на дейностите по ДДДД;
2. спазването на стандартните оперативни процедури и воденето на документацията, свързана с ДДДД.

Чл. 19. Контролът върху ДДДД се осъществява от инспектори от ОДБХ и включва една или няколко от следните дейности:

1. проверка на професионалната правоспособност на лицата, които извършват ДДДД в обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1, отчетните документи, наличието на СОП и подходяща екипировка и съоръжения;
2. проверка на санитарно-хигиенното състояние на обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1, на предложения план за провеждане на ДДДД мероприятията в тях, в т.ч. периодичността на обработките, вида на използваните биоциди, пригодността и състоянието на техниката за работа с тези биоциди;
3. проверка на предпазните мерки, предприети от бизнес оператора за предотвратяване на инциденти при работа с биоцидите или на риск от разпространение на заболяването;
4. вземане на проби и извършване на анализи;
5. проверка на системите за самоконтрол и спазването на стандартните оперативни процедури и плана за ДДДД, както и за периодичността на обработките;
6. проверка на документацията за извършените ДДДД и за използваните методи и средства, в т.ч. на разрешение, издадено от министъра на здравеопазването за пускане на пазара на използваните биоциди и за съответствието на посочените в етикета области на

приложение спрямо начина им на употреба в конкретния обект;

7. проверка на датата на производство, срока на годност и условията за съхранение и транспортиране на препаратите за ДДДД, използваните концентрации и експозиция на третиране;

8. информиране на обществеността при възникване на инциденти по време на ДДДД, както и за риска за здравето на хора и животни и за замърсяване на околната среда, свързан с тези инциденти;

9. събира, обобщава и анализира данните от извършените мероприятия по ДДДД и резултатите от изследванията за нивата на заселеност на обекта с патогенни микроорганизми, членестоноги, вредни гризачи и хелминти.

Чл. 20. (1) При осъществяване на контрола по чл. 19 инспекторите от ОДБХ имат право:

1. на свободен достъп до офисите, работните и складовите помещения на лицата по чл. 15, ал. 1 и до обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1;

2. да изискват информация и документи, свързани с ДДДД в обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1, и да получават копия от тях;

3. да вземат проби за лабораторни анализи;

4. да дават задължителни указания за провеждане на необходимите санитарно-хигиенни и други мерки;

5. да съставят актове за установяване на административни нарушения;

6. да ограничават достъпа до обектите по чл. 1, ал. 1, т. 1 чрез удостоверителни знаци, когато това е необходимо.

(2) При изпълнение на своите задължения инспекторите по ал. 1 са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са им станали известни, с оглед опазване интересите на физическите и юридическите лица, чиято дейност контролират.

Заключителни разпоредби

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 117, ал. 6 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

§ 2. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

Приложение № 1 към чл. 2

Санитарно-хигиенни норми при извършване на дезинфекция, дезинсекция, дератизация и девастация при ограничаване и ликвидиране на огнища на заразни болести в обектите по чл. 129, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност

I. Дезинфекция

Максимално допустимата остатъчна микробна контаминация след провеждане на дезинфекция е:			
Контролна зона	Наличие на патогенни мик-роорганизми (съответния причинител на заболяване)	Наличие на хигиенно-индикаторни микроорганизми (колиформи)	Общ бактериален брой
Дезинфекционни вани за гуми на транспортни средства	Не се допуска	Не се допуска	≤ 200 CFU/mL
Дезинфекционни стелки/вани за обувки	Не се допуска	Не се допуска	≤ 200 CFU/mL
Ръце на персонал	Не се допуска	Не се допуска	-
Повърхности на сгради, оборудване, транспортни средства и др.	Не се допуска	Не се допуска	≤ 100 CFU/cm ²
Торова маса, постеля	Не се допуска	Не се допуска	-
Питейна вода	Не се допуска	Колититър ≥ 30 cm ³	≤ 100 CFU/mL

II. Дезинсекция

Допустимата остатъчна плътност на вредни членестоноги (допустим биологичен минимум) след провеждане на дезинсекция				
Вредител				
Мокреци(куликоиди)	Наличие в един капан на по-малко от 5 женски екземпляра, които са пили кръв и са снасяли най-малко веднъж			
	Ниска плътност	Средна плътност	Висока плътност	Много висока плътност
Мухи	1-2	3-10	11-30	Повече от 30
Кърлежи	1-2	3-5	6-10	Повече от 10

Хлебарки	1-2	3-10	11-30	Повече от 30
Комари	1-2	3-5	6-10	Повече от 10
Други				

III. Дератизация

Допустимата остатъчна плътност на вредни гризачи (допустим биологичен минимум) след провеждане на дератизация е $\leq 0,1$ екземпляр/100 m² площ.

IV. Девастация

Критерии за силна инвазия според броя установени хелминтни яйца в грам от пробата (epg) при преживни животни

Инвазия	Едри преживни животни	Дребни преживни животни
<i>Bunostomum</i>	100+ epg	
<i>Haemonchus</i>	500+ epg	8000+ epg
<i>Cooperia</i>	3000	
<i>Teladorsagia</i>		2000+ epg
<i>Trichostrongylus spp</i>		2000+ epg
<i>Strongyloides</i>		10 000
<i>Fasciola hepatica</i>	25-50 epg	500+ epg

Интерпретиране на резултати от броя на установените хелминтни яйца при едри преживни

Вид	Степен на инвазия		
	Слаба(+)	Средна(++)	Силна(+++)
Смесена инвазия	100	200-700	700+
<i>Haemonchus</i>	200	200-500	500+
<i>Ostertagia ostertagi</i>	150		500+
<i>Trichostrongylus spp</i>	50	50-300	500+
<i>Bunostomum</i>	20	20-100	100+
<i>Cooperia</i>	500	500-3000	3000
<i>Fasciola hepatica</i>	10	10-25	25-50

Интерпретиране на резултати от броя на установените хелминтни яйца при дребни преживни

Вид	Степен на инвазия		
	Слаба (+)	Средна (++)	Силна (+++)
Смесена инвазия без <i>H. contortus</i>	<150	500	1000
<i>Haemonchus contortus</i>	100-2500	2500-8000	8000+
<i>Teladorsagia circumcincta</i>	50-200	200-2000	2000+
<i>Trichostrongylus spp</i>	100-500	500-2000	2000+
<i>Nematodirus spp</i>	50-100	100-600	600+
<i>Strongyloides</i>			10 000
<i>Fasciola hepatica</i>	50-200	200-500	500+

Методи за определяне за наличие на инвазия

<p>Методи за определяне за наличие на инвазия в околната среда:</p>	<p>Методи за ограничаване на хелминтози по животните:</p>
<p>Изследване на почва и оборски тор за степента на замърсяване с яйца и ларви на хелминти чрез използване на разтвор на натриев нитрат/разтвори с висока плътност на магнезиев сулфат или на натриев хлорид.</p>	<p>Обезвреждане на яйца от хелминти чрез само дехелминтизация на тора по плътно влажен или горещо-пресуван метод. Компостиране на утайката от шахтите за период от 1 - 2 месеца.</p>
<p>Метод на Берман за наличие на хелминтни ларви в почвата.</p>	<p>Унищожаване на партенитните поколения с контролиране числеността на междинните гостоприемници чрез пресушаване - премахване на мочурливи и влажни участъци по пасища или в близост до места за водопой, водни басейни или съоръжения за напояване.</p>
<p>Изследване на трева и сено за наличието на ларви на нематоди (диктиокаулуси, стронгилиди на храносмилателния канал и др.), както и за наличие на ивазиоспособни стадии от развитието на трематоди (фасциоли, парамфистомии и др.).</p>	<p>Унищожаване на адолескариите чрез добро изсушаване на сеното от мочурливи ливади (слънчево облъчване и сух въздух) и включването му в дажбата на животните 5 - 6 месеца след приготвянето му или след силажиране.</p>
<p>Метод на Берман за наличие на нематодни ларви в тревата и сеното.</p>	
<p>Изследване на вода (водоеми, които през пасищния сезон служат за водопой на животните или отпадни води) за наличие на хелминти.</p>	<p>Смяна на пасищата през 2 - 2,5 месеца.</p>
<p>Изследване на междинни и резервоарни гостоприемници (сладководни и сухоземни охлюви от родовете <i>Anisus</i>, <i>Bithynia</i>, <i>Galba</i>, <i>Lymnaea</i>, <i>Planorbis</i>, <i>Radix</i>, <i>Segmentia</i>, <i>Viviparus</i>, <i>Zebrina</i>, <i>Helicella</i>, <i>Planorbarius</i> и др.; насекоми - мравки от род <i>Formicidae</i>; бръмбари от родовете <i>Calathus</i>, <i>Amara</i>, <i>Ophonus</i>, <i>Aphodius</i>, <i>Melolontha</i>, <i>Cetonia</i>; мухи от подсем. <i>Muscinae</i>, поч-вени кърлежчета от разред <i>Oribatida</i>; ракообразни, червеи и др.) за целите на откриване на причинители на фасциолоза, парамфистомоза, дикоцелиоза на преживни животни, описторхоза, клонорхоза при месоядни животни, ехиностоматидози, простогонимоза, плагиорхоза, нотокотилоза на</p>	<p>Унищожаване на ивазиоспособни нематодни ларви.</p>

птици, различни трематодози при риби, протостронгилиди по преживни животни и др.	
---	--

Приложение № 2 към чл. 16, ал. 5, т. 7

ПРОТОКОЛ					
Данни за извършителя на ДДДД обработката		Данни за заявителя на извършената ДДДД обработка		Данни за обекта, в който е извършена ДДДД обработката	
Име:		Име:		Вид:	
ЕИК:		ЕИК:			
Адрес:		Адрес:		Адрес:	
Телефон:		Телефон:		Обща площ (m ²)	
Обработката е по:		еднократна заявка		дългосрочен договор	

	Данни за извършените в обекта ДДДД обработки	Дезинсекция идезакаризация	Дератизация	Дезинфекция	Девастация

	Данни за извършените в обекта ДДДД обработки	Дезинсекция идезакаризация		Дератизация	Дезинфекция	Девастация
1.	Вид на вредителите, срещу които е извършена обработката/спектър на действие при дезинфектантите	Хлебарки	Мухи	Сив плъх	Бактерицидно	Трематоди
		Мравки	Комари	Черен плъх	Фунгицидно	Цестоди
						Нематоди
		Бълхи	Оси	Домашна мишка	Спороцидно	Обезвреждане на тор
						Ограничаване популации на междинни гостоприемници
		Дървеници	Кърлежи	Други (описете)	Вирусцидно	Други (описете)
Мокреци (куликоиди), Табаниди Флеботомуси (папатаци), зли мухи други (описете)		Алгицидно				
2.	Обработена площ (m ²)					

	Данни за извършените в обекта ДДДД обработки	Дезинсекция идезакаризация	Дератизация	Дезинфекция	Девастация
3.	Вид на обработените площи/помещения/повърхности:				
4.	Вид на обработката (механична, физична, биологична, химична с биоциди/биоцид):				
5.	Наименование и брой на използваните нехимични средства: Брой и вид (убиващи, живоловни, лепливи) на използваните капани.*				
6.	Търговско наименование на биоцида/антихелминтно средство:				
7.	Номер на разрешението за предоставяне на пазара на биоцида/антихелминтно средство:				
8.	Формулация на био-цида:				

	Данни за извършените в обекта ДДДД обработки	Дезинсекция идезакаризация	Дератизация	Дезинфекция	Девастация
9.	Наименование на активните вещества и концентрацията им в състава на биоцида/антихелминтно средство:				
10.	Информация за работния разтвор - концентрация и разходна норма/доза:				
11.	Общо количество изразходван биоцид/работен разтвор. Брой на поставените/заредени дератизационни кутии* и количеството родентицид, заложено в една дератизационна кутия (g).				
12.	Указания за мерки за безопасност в обекта:				
12.1.	Време на въздействие на биоцида/антихел-минтно средство:				
12.2.	Достъп на хора и животни до обработените площи/повърхности. Време за				

	Данни за извършените в обекта ДДДД обработки	Дезинсекция идезакаризация	Дератизация	Дезинфекция	Девастация
	проветряване на помещенията:				
12.3.	Повърхности, подлежащи на забърсване/изплакване след изтичане времето на въздействие:				
12.4.	Антидот				
12.5.	Други				
13.	Препоръки към заявителя за подобряване на санитарно-хигиенните и техническите условия в обекта, свързани с появата и разпространението на вредители:				
14.	Наложили се промени и корекции на данните в протокола:				

*Прилага се картосхема на местоположението им в обекта.

Протоколът е подготвен от: <i>(име и фамилия на ръководителя на ДДДД)</i>	Подпис:	Дата:
Обработката е извършена от: <i>(име и фамилия на изпълнителя на ДДДД)</i>	Подпис:	Дата: Време на извършване на обработката: <i>(час от до)</i>
Подпис на заявителя на обработката или на упълномощено от него лице: <i>(име и фамилия)</i>		

Приложение № 3 към чл. 16, ал. 5, т. 9

Дневник на закупени и използвани биоциди

Имената на ръководителя	
Имената на изпълнителите	
Използвани методи	
Главна група и продуктов тип, за които е разрешен биоцидът	
Номер и дата на издаване на разрешително за пускане на пазара	
Търговско наименование на биоцид	
Наименование на активните вещества и концентрацията им	
Формулация	
Област на приложение (обработваните обекти и площи)	
Наименование и адрес на лицето, което пуска на пазара биоцид	
Антидот	
Приложени документи	Разрешително Етикет Информационен лист за безопасност
Вида, концентрацията и експозицията на използваните препарати и кратността на обработките	
Протокол от проведения инструктаж на изпълнителите	

№	Дата	Информация за опаковката - вид и грамаж	Закупено количество kg/l	Изразходвано количество kg/l	Наличност в склада kg/l